UUTISET

Olisi hölmöä, jos paikallisessa kaupassa ei olisi myös paikallisia tuotteita. **AVAINASIAKASPÄÄLLIKKÖ JARKKO SALAMA, WIHURI OY AARNIO**

”Kyläkauppoja ei pelasta alkoholi eivätkä lääkkeet”

Kyläkauppojen määrä vähenee noin 30 myymälällä vuodessa. Tarmo-lähikaupat luottavat oheispalveluihin.

Suomen reilusta 300 kyläkaupasta Tarmo-lähikauppoja on 112.

Tarmo-kauppoja oli vuonna 2000 vielä lähes 500.

”Tässä näkyy vähittäiskauppa-alan kehitys vuosituhannen aikana, kaupan keskittyminen ja väestön liike kohti kasvukeskuksia. Se ei ole ihmeellistä, mutta hiukan surullista”, sanoo Tarmo lähikauppias -ketjun johtokunnan puheenjohtaja, Wihuri Oy Aarnion avainasiakaspäällikkö **Jarkko Salama**.

Yksi keskeinen syy kauppojen lukumäärän vähentymiseen vuoteen 2010 mennessä oli yhden kauppiassukupolven eläköitymisen.

Kovat ajat

Toisaalta uusia kauppiaita tulee 10–20 vuodessa.

Kyläkaupoille olisi Salaman mukaan tilaa. Perinteisen kyläkaupan liikepaikoista ei tarvitse kilpailla. Kasvukeskuksissa kilpailu hyvistä kauppapaikoista on kova.

Salaman mukaan kyläkauppa ei ole aivan yhtä suhdanneherkkää kuin muu kauppa.

Sesonki on kesällä. Taantuma lisää kotimaan matkailua, mikä sataa kyläkauppojen laariin. Vain muutama kauppa sulkee ovensa talveksi.

”Ajat ovat kovat. Moni kauppa voi hyvin. Se riippuu yhteisöstä ja kylästä”, sanoo Salama.

Tarmo-myymälät ovat alle 400 neliömetrin kokoisia. 75 prosenttia niistä on perinteisiä haja-asutusalueiden kyläkauppoja.

Alko liikuttaa

Lähikauppiaat vaikuttavat siihen, että Suomi pysyy asuttuna.

Kauppiaat ovat panostaneet oheispalveluihin: postin ja rahapelien lisäksi Tarmo-ketjusta löytyy yrittäjiä, jotka myyvät kaupan ohessa bensaa, puutarhatavaraa tai pitävät rautakauppaa, kalasavustamoa, huoltoasemaa tai leirintäaluetta.

Muutamassa kaupassa on Alkon tilauspiste ja apteekin palvelupiste.

”Ne ovat enemmän palvelua kuin liiketoimintaa”, sanoo Salama.

Alkon monopolin murtaminen ja itsehoitolääkkeiden tuominen kauppoihin otettaisiin ilomielin vastaan. Tarmoista ei haluta viinakauppoja, mutta Alko liikuttaa ihmisiä.

”Lääkekauppa ei yksittäisenä lääkkeenä kyläkauppaa pelasta, ei myöskään alkoholimyynti”, Salama sanoo.

Paikallisia tuotteita

Salaman mukaan ketjun kehittäminen ei ole kiinni kauppojen määrästä.

”Yli sata kauppaa on iso määrä ketjun näkökulmasta.”

KIMMO HAIMI

Hausjärvellä Hikiän Tarmo-lähikaupassa ostoksia teki Matti Suikkari, kassalla Jonna Lintunen.

Tarmo-lähikaupat
Yhteensä 112 myymälää

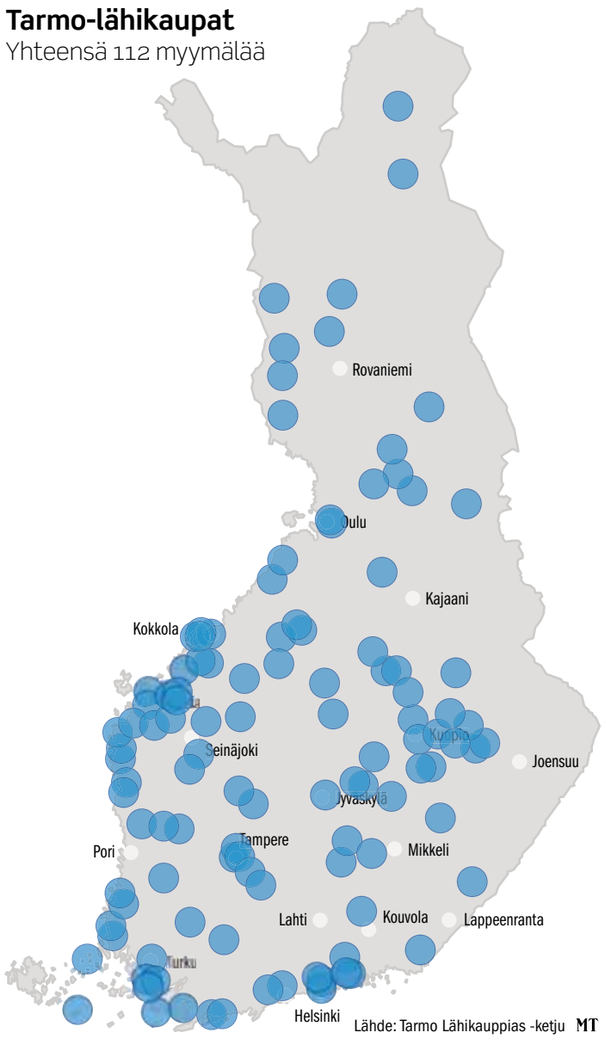

Lähde: Tarmo Lähikauppias -ketju MT

M-kaupat
Yhteensä 70 myymälää

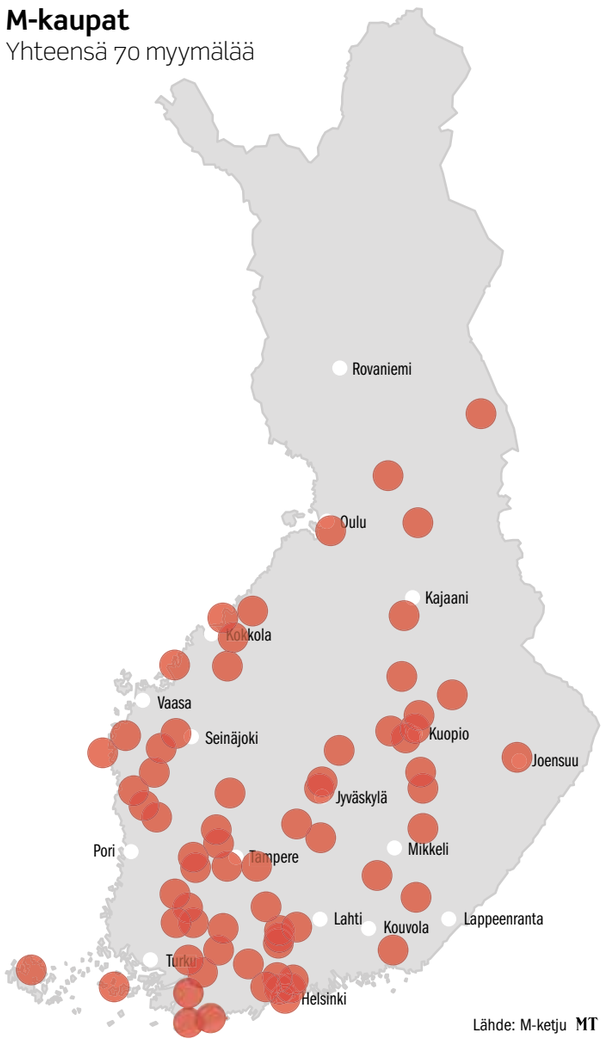

Lähde: M-ketju MT

Tukkukaupan ensisijainen tavoite on pitää kyläkaupat hengissä tarjoamalla kilpailukykyinen valikoima: ison tukun palvelut pienelle kaupalle.

Kyläkaupan valikoimissa on 2 000–3 000 nimikettä. Kauppias päättää valikoiman itse.

”Olisi hölmöä, jos paikallisessa kaupassa ei olisi myös paikallisia tuotteita.”

PAULA LIESMÄKI

M-ketju tavoittelee sataa kauppaa

M-ketju tavoittelee sataa myymälää.

M Itsenäiset kauppiaat Oy:n hallituksen puheenjohtaja, kauppias **Timo Pyrhönen** arvioi, että tavoitteeseen pääsyyn menee muutama vuosi.

Vuonna 2006 14 myymälällä aloittaneella ketjulla on nyt 70 myymälää. Tänä vuonna on tullut muutamia uusia kauppoja.

”Pankit panevat rahahanat tiukalle, on vaikea saada uusia myymälöitä”, Pyrhönen sanoo.

Turun alueella ketjulla on pieni aukko. Sitä yritetään täyttää.

Itsenäisyys vetää

M-kaupat saivat alkunsa, kun S-ryhmä osti Sparin kauppapaikat vuonna 2005.

Kauppiaat lähtivät kehittämään omaa markkinointiyhtiötä. Mukaan on tullut itsenäisiä kauppiaita ja K-kauppiaita.

Pyrhösen mukaan ketjuun vetää vapaus: M-kauppiaat ovat itsenäisiä yrittäjiä, jotka saavat valita, mihin suuntaan kauppojaan kehittävät. Maaseutupaikkakunnilla oheispalveluina on esimerkiksi ravintoloita ja kahviloita.

Lisää toimittajia

Pyrhösen mukaan päivittäistavarakaupan kilpailu toimii.

”Verissä päin kilpaillaan.”

Alko on lähestynyt ketjua ja tarjonnut palvelua, mutta vielä M-kaupan yhteydessä Alkoa ei ole. Neuvotteluja jatketaan.

Wihuri Oy Aarnio on myös M-kauppojen pääyhteistyökumppani.

Tavarantoimittajia M-kaupoilla on Pyrhösen mukaan toista sataa, ja lisää toivotaan. Tavarantoimittajien kanssa voi sopia toimituksista kauppakohtaisesti.

PAULA LIESMÄKI

M-ketjuun kuuluu noin 70 myymälää.

MYYMÄLÄT

Pääosin maltillinen investointitahti

K-ryhmällä oli syyskuun lopussa Suomessa 907 päivittäistavarakaupan myymälää. Viime vuonna niitä oli 915. Tänä vuonna on avattu 5 uutta K-supermarketia, 2 K-marketia ja K-citymarket. Rakenteilla on 5 uutta K-supermarketia.

S-ryhmällä on 867 Prismaa, S-marketia, Salea ja Alepaa. Uusia S-marketeja ja Saleja on tullut tänä vuonna 8. 3 pientä myymälää on suljettu. Ensi vuonna jatketaan samaa investointitahtia.

Suomen Lähikaupalla oli lokakuussa 670 Siwaa, Valintataloa ja Euromarketia. Tavoite on avata tänä ja ensi vuonna 20 uutta kauppaa.

Tokmannilla on 149 myymälää. Tänä vuonna avautuu vielä 1, ensi keväänä 2.

Lidlillä on 143 myymälää. Tänä vuonna on avattu kaksi uutta. Ensi vuonna avauksia pyritään lisäämään.

Pienet kaupat selvinneet parhaiten

Päivittäistavarakaupan myynti kasvoi syyskuussa 1,9 prosenttia viime vuodesta. Kasvusta suurin osa eli 1,3 prosenttiyksikköä selittyy tuotteiden hintojen nousulla. Luvut selviävät Päivittäistavarakauppa ry:n tilastosta.

Alkuvuoden yhdeksän kuukauden nousukin osoittaa myönteistä: kasvua 0,9 prosenttia.

Liiton toimitusjohtaja **Kari Luoto** pitää myynnin kehitystä kohtuullisena vaisuun alkuvuoteen verrattuna.

Ilahduttavaa oli, että kahden viime neljänneksen ajan päivittäistavarakaupan myyntivolyymi on kasvanut. Ostovoiman lasku ja kuluttajien alhainen luottamus näkyvät sen sijaan edelleen selvästi käyttötavarakaupassa, Luoto kommentoi.

Pienmyymälöillä meni parhaiten: myynti lisääntyi syyskuussa 6 ja koko alkuvuonna 3,3 prosenttia. Supermarketeissa päästiin lähes yhtä hyvään vauhtiin.

Sen sijaan tavaratalojen myynnin alamäki jatkuu. Niiden ja hypermarkettien myynti laski syyskuussa 3,1 ja koko alkuvuonna 2,4 prosenttia. Myös valintamyymälöissä ja pienissä supermarketeissa myynti laski viime syksystä, mutta vain muutaman kymmenyksen.

Kaikkien päivittäistavaroiden hinnat kallistuivat tammi–syyskuussa yhteensä 0,9 prosenttia viime vuoden vastaavasta jaksosta.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat kohosivat 0,4 ja käyttötavaroiden 0,1 prosenttia. Alkoholijuomat sekä tupakka kallistuivat reippaammin, 3,7 prosenttia viime vuoden yhdeksään ensimmäiseen kuukauteen verraten.

MT

PÄIVÄN KYSYMYS

Joko järvilohen suojelussa voidaan huokaista?

Äärimmäisen uhanalaisen Saimaan järvilohen kutupesiä ja mätimunia on löytynyt keväällä helikopterin avulla soraistetusta Ala-Koitajoesta Joensuussa.

Joko nyt voidaan huokaista helpotuksesta, että järvilohikanta palautuu Saimaalle, vastaava tutkija Jorma Piironen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta?

Ei kokonaan voida huokaista, mutta positiivisella mielellä voidaan suhtautua tulevaisuuteen. Luonnon kiertokulun palauttaminen on iso palapeli, joka vie vuosia.

Mikä on pahin uhkaaja järvilohikannan elpymiselle?

Edelleen ihmisen kalastuskäyttäytymisellä on iso merkitys koko Vuoksen selkävesien alueella. Kudulle palaavia emokaloja on vuosittain vain 60–80. Määrä pitää saada nousemaan ainakin 300:een, jotta kanta elpyisi. Rasvaevällisiä kaloja ei olisi varaa kalastaa lainkaan.

Miten kauan menee, että järvilohesta tulee reilusti kalastettava laji Saimaalle?

Epäilen, että kanta Ala-Koitajoen olosuhteissa kasvaa koskaan niin isoksi. Kalastettavat lohet joudutaan tuottamaan viljelemällä, ja nämä rasvaevälliset 5–6 vuotta kierrollaan isoissa vesistöissä viipyvät kalat pitää jatkossakin rauhoittaa.

Paljonko poikasia nyt löydetyistä kutupesistä voi syntyä?

Parhaimmillaan ensi kesän lopussa voitaisiin sähkökalastamalla saada arvio yli 10 000 uudesta poikasesta, mutta määrä voi olla huomattavasti vähäisempikin.

LIISA YLI-KETOLA

Eurajoella tulipalo vei 15 000 kanaa

Eurajoella Satakunnassa noin 15 000 kanaa kuoli perjantaiaamuna maatilan tulipalossa. Ihmisiä ei loukkaantunut.

Pelastuslaitoksen mukaan tulipalossa tuhoutui rakennuskompleksi, johon kuului 400:n ja 150:n neliömetrin rakennukset. Pienempi oli kanala ja isompi viljankuivaamo, mutta myös sen yhteydessä oli kanoja.

Palo oli vaarassa levitä myös isompaan kanalaan ja asuinrakennukseen.

Palo syttyi Eurajoella, lähellä Rauman rajaa noin puoli seitsemältä aamulla.

MT–STT

Työntekijät taltuttivat Kaukaan palon

Metsäyhtiö UPM:n Kaukaan paperitehtaalla Lappeenrannassa sattui pieni tulipalo lauantain ja sunnuntain välisenä yönä.

Päivystävän palomestarin **Juuso Punnosen** mukaan paperikone ja paperia syttyi palamaan, mutta tehtaan henkilöstö onnistui sammuttamaan palon tehokkaasti, eikä se päässyt leviämään. Leviämisen vaara oli, sillä tiloissa oli paljon paperia.

Palomiesten tehtäväksi jäi jäähdytellä palopaikkaa.

STT